

Gminny program wspierania rodziny na lata 2013 – 2015

I. Wstęp

Rodzina jest pierwotnym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtują się postawy zachowania i poglądy raz umiejętności oceny sytuacji. Są to normy niezbędne do egzystowania.

Właściwe wychowanie i prawidłowa opieka nad dzieckiem to silna podstawa dla jego przyszłego znaczenia w społeczeństwie. Może to się odbywać tylko w prawidłowo funkcjonującej rodzinie, jako pierwszej komórce społecznej, jaką styka się młody człowiek.

Istnieją różne modele rodzinne, także te niewolne od wypaczeń i braków. Istnieją różne zagrożenia, które mogą rzutować na proces wychowania dziecka. Dezorganizują one rodzinę.

Przyczynami takiej sytuacji mogą być: alkoholizm, narkomania, zła sytuacja bytowa rodziny, zdrowotna, brak należytego przygotowania rodziców do ich ról i wszelkie inne czynniki stojące na drodze bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego.

Dzięki tym negatywnym aspektom funkcjonowania rodziny dochodzi do patologii społecznych, które mogą powodować m.in. umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka.

Pomoc w założeniach, ma prowadzić do sytuacji, w której rodziny zaczną samoistnie przezwyciężać problemy, działając skutecznie przy udziale własnych środków, a także zasobów, jakie gwarantuje środowisko.

Oto powód, dla którego pomoc społeczna jest zobowiązana utworzyć program wspierania rodziny w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów społeczności na szczeblu lokalnym.

Wyrazem dążenia do poprawy funkcjonowania rodziny jest trzyletni Gminny program wspierania rodziny - jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym wynikającym z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 149, poz.887 z późn. zm.).

Celem programu jest poprawa sytuacji bytowej rodzin dotkniętych problemami społecznymi i zapobieganiu patologii (uzależnieniom, przestępczości, przemocy).

Gminny program wspierania rodziny jest zgodny z założeniami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Program ma stanowić podstawę do realizacji względem stałych wzorców interwencji społecznych, podejmowanych w celu poprawy lub zmiany negatywnych zjawisk występujących w rodzinach na terenie gminy Barczewo.

II. Realizatorzy Programu

Realizatorami programu będą:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie
- Samorząd lokalny
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Placówki szkolne na terenie gminy
- Lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe
- Organizacje pozarządowe
- Policja
- Centrum Kultury i Promocji Gminy w Barczewie

III. Dane statystyczne za 2012 r.

W 2012 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie udzielił wsparcia osobom i rodzinom z następujących przyczyn:

- Ubóstwo – 1.566 osób,
- Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 710 osób,
- Bezrobocie – 1.371 osób,
- Niepełnosprawność – 533 osoby,
- Długotrwała lub ciężka choroba – 484 osoby,
- Potrzeba ochrony macierzyństwa – 390 osób.

Jak widać z powyższego zestawienia istnieje pilna potrzeba pomocy osobom i rodzinom z powodu ubóstwa, bezrobocia oraz bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

IV. Zagadnienia objęte Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych

W Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2010 – 2017 zwrócono uwagę na potrzebę:

1. Pomocy dzieciom z rodzin najuboższych.
2. Pomocy rodzinom nieradzącym sobie z opieką i wychowaniem dzieci.
3. Pomocy rodzinom, w których występuje niepełnosprawność lub długotrwała choroba.

W 2012 r. świadczenia z pomocy społecznej bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania udzielono 1888 osobom z 818 rodzin. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są ze względu na trudne sytuacje życiowe osób i rodzin powstałe z przyczyn wymienionych w ustawie o pomocy społecznej, których te osoby nie są w stanie przezwyciężyć przy wykorzystaniu własnych możliwości, uprawnień i zasobów. Rodziny pozostawione bez wsparcia nie radzą sobie z takimi niekorzystnymi zjawiskami jak: nietrwałość związków małżeńskich, wzrost rodzin niepełnych, braki w wychowywaniu młodego pokolenia i zrywanie więzi międzypokoleniowych (związane z tempem zmian cywilizacyjnych). Efektem są dalsze niepokojące zjawiska występujące wśród dzieci i młodzieży tj. wzrost przestępczości, agresja, uzależnienia.

Prawo do większości świadczeń przysługuje z powodu niekorzystnej sytuacji dochodowej osoby/rodziny, przez którą należy rozumieć dochody mieszczące się poniżej kryterium dochodowego. Ubóstwo jest nadal dominującym powodem, dla którego rodziny objęte były pomocą społeczną w roku 2012 r. , jak również w latach poprzednich.

Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barczewie, w 2012 r. – 135 rodzin było objętych pomocą min. z powodu niewydolności wychowawczych. Wśród nich 50 to rodziny wielodzietne, 127 niepełne, 22 dotknięte przemocą oraz 82 objęte pomocą z powodu ubóstwa warunkowanego np. uzależnieniem, bezrobociem, niepełnosprawnością. Niepokojący jest fakt, że dzieci wychowywane w powyższych rodzinach zagrożone są umieszczeniem z pieczy zastępczej.

Zidentyfikowane problemy społeczne rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barczewie oraz analiza zgromadzonych danych pozwoliła na określenie adresatów do realizacji celów i zadań.

V. Cele Programu

Istotnymi celami programu są:

1. Pomoc osobom i rodzinom, u których stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.
2. Pomoc rodzinom, w których występuje niepełnosprawność lub długotrwała choroba.
3. Pomoc rodzinie w kształceniu i wszechstronnym rozwoju dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.
5. Pomoc i opieka nad dziećmi rodziców migrujących.

VI. Zadania do realizacji

Pomoc ta będzie realizowana poprzez:

1. Systematyczną pracę socjalną z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym.
2. Zatrudnianie, w miarę posiadanych środków, asystentów do pracy z rodzinami dysfunkcyjnymi.
3. Pomoc materialną dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej realizowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej z systemu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych.
4. Zapewnienie rodzinom dostępu do pomocy pedagogicznej, psychologicznej, prawnej i medycznej.
5. Tworzenie i utrzymanie świetlic opiekuńczo – wychowawczych oferujących pomoc dzieciom z rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi poprzez dożywianie, właściwą opiekę pedagogiczną, pomoc w rozwiązywaniu trudności szkolnych, możliwość konstruktywnego spędzania czasu wolnego, nabywanie przez dzieci różnych umiejętności społecznych koniecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu. Rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży.
6. Systematyczną współpracę z istniejącymi w powiecie jednostkami zapewniającymi opiekę dla dzieci.
7. Udzielanie pomocy osobom samotnie wychowującym dzieci.
8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
9. Współuczestnictwo w kampaniach medialnych i informacyjnych organizowanych przez inne podmioty pomocy społecznej (PCPR, ROPS, inne).
10. Systematyczne współdziałanie Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół, a w szczególności przeciwdziałanie pojawiającym się patologiom.
11. Kontynuowanie dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i marginalizacją.
12. Organizowanie dla rodziców i ich dzieci różnych form edukacji z wykorzystaniem istniejącego systemu szkolnego.
13. Kontynuacja i rozwój systemu poradnictwa.
14. Zapewnienie dzieciom i młodzieży szerszego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez zwiększanie liczby zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (zajęcia muzyczne, plastyczne, turnieje sportowe, festyny rodzinne,

wycieczki), tworzenie kół zainteresowań, klubów młodzieżowych oraz umożliwienie im częstszego korzystania z dóbr kultury i obiektów sportowych.

15. Organizowanie obozów terapeutycznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
16. Organizowanie spotkań zmierzających do spójnego realizowania zadań dotyczących profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.
17. Pozyskiwanie środków i realizacja programów zmierzających do poprawy jakości życia rodzin.

VII. Finansowanie programu

1. Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego programu wspierania rodziny są zasoby własne Gminy i pozyskane środki zewnętrzne.

VIII. Sprawozdawczość i zmiany Programu

Monitorowanie programu odbywać się będzie na podstawie corocznej analizy sprawozdań z wykonanych zadań.

Program ma charakter otwarty i może być aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb. W lokalnym systemie działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych rodziny należy wziąć pod uwagę uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji. Koordynowanie i organizowanie działań w ramach Programu , inicjowanie nowych rozwiązań należy do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barczewie.